

Редакція:

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 05.10.2024 р. N 4701-05/72452-09

Про надання роз'яснення [щодо грошової компенсації за дні невикористаної відпустки]

Міністерство економіки України в межах компетенції розглянуло [...] звернення [...] і повідомляє.

Згідно зі статтею 33 Закону України від 09.11.2023 N 3460-IX "Про Державний бюджет України на 2024 рік" (далі - Закон N 3460) у 2024 році відпустки, визначені пунктом 1 частини першої статті 4 Закону України від 15.11.96 N 504/96-ВР "Про відпустки" (далі - Закон N 504), на які працівник державного органу набув право за останній відпрацьований робочий рік, мають бути використані таким працівником до кінця 2024 року.

У разі невикористання працівником державного органу відпусток, визначених частиною першою цієї статті, йому в межах затверджених видатків на оплату праці відповідного державного органу має бути виплачено грошову компенсацію за всі дні невикористаної відпустки, на які він набув право за останній відпрацьований робочий рік.

Статтею 59 Закону України від 10.12.2015 N 889-VIII "Про державну службу" (далі - Закон N 889) передбачено, що щорічні відпустки надаються державним службовцям у порядку та на умовах, визначених законодавством про працю.

Щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору (частина перша статті 6 Закону N 504).

Тобто відправною датою для визначення робочого року, за який надається щорічна відпустка, є дата укладення трудового договору.

Отже, на кінець 2024 року останнім відпрацьованим робочим роком для працівників державного органу буде 2023 - 2024 робочий рік.

Стосовно відпустки про стаж державної служби повідомляємо, що відповідно до статті 58 Закону N 889 за кожний рік державної служби після досягнення п'ятирічного стажу державної служби державному службовцю надається один календарний день щорічної додаткової оплачуваної відпустки, але не більш як 15 календарних днів.

Порядок надання державним службовцям додаткових оплачуваних відпусток (далі - Порядок N 270) затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 N 270 (зі змінами).

Пунктами 3 та 4 Порядку N 270 передбачено, що додаткова відпустка конкретної тривалості надається державним службовцям після досягнення відповідного стажу державної служби та належить до щорічних відпусток, передбачених статтею 4 Закону N 504.

Тобто, виникнення у державних службовців права на додаткову оплачувану відпустку та її тривалість залежить не від відпрацьованого в році часу, а лише від наявності відповідного стажу державної служби.

Таким чином, на кінець 2024 року останнім відпрацьованим роком державного службовця у значенні Закону N 3460 вважається рік, що починається з приведеної дати виконання відповідного стажу державної служби, яка настала у 2023 році.

Отже, на відміну від щорічної основної відпустки надання додаткової відпустки за стаж державної служби, а також виплата грошової компенсації за невикористану таку відпустку залежить від дати виконання стажу державної служби.

Зазначаємо, що згідно зі статтею 2 Закону N 504 право на відпустки забезпечується заборонаю заміни відпустки грошовою компенсацією, крім випадків, передбачених статтею 24 Закону N 504.

Відповідно до частини четвертої статті 24 Закону N 504 за бажанням працівника частина щорічної відпустки замінюється грошовою компенсацією.

При цьому тривалість наданої працівникові щорічної (основної та додаткової за стаж державної служби) відпустки не повинна бути менше ніж 24 календарних дні.

Обчислення середньої заробітної плати працівникам проводиться відповідно до норм Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.95 N 100 (зі змінами) (далі - Порядок N 100).

Абзацом першим пункту 2 Порядку N 100 встановлено, що обчислення середньої заробітної плати для оплати часу відпусток, надання матеріальної (грошової) допомоги або виплати компенсації за невикористані відпустки проводиться виходячи з виплат за останні 12 календарних місяців роботи, що передують місяцю надання відпустки, надання матеріальної (грошової) допомоги або виплати компенсації за невикористані відпустки.

Разом з тим відповідно до абзацу другого пункту 2 Порядку N 100 обчислення середньої заробітної плати для виплати компенсації за невикористані відпустки, на які працівник набув право до 31.12.2023, проводиться виходячи з виплат, нарахованих у 2023 році.

Тобто при виплаті компенсації за невикористані відпустки у 2024 році для її розрахунку роботодавець має обчислювати дві середні заробітні плати.

При цьому сама компенсація також має поділитися на дві частини: компенсація за відпустки, права на які набуті до 31.12.2023 та після цієї дати.

Звертаємо увагу, що подією, з якою пов'язана виплата компенсації за невикористані відпустки, є дата наказу керівника про її виплату.

Додатково повідомляємо, що згідно з частиною першою статті 3 Бюджетного кодексу України бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року. Неприйняття Верховною Радою України закону про Державний бюджет України до 1 січня відповідного року не є підставою для встановлення іншого бюджетного періоду.

Одночасно повідомляємо, що листи Мінекономіки не є нормативно-правовими актами, вони мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Враховуючи те, що в Україні введено воєнний стан, Мінекономіки мінімізує використання паперового документообігу, у зв'язку з чим відповідь надається електронною поштою.

З повагою

**Заступник Міністра
економіки України**

Тетяна БЕРЕЖНА